

न्मनः सृष्टावपि पितृलोकस्वामिनः पितृन् असृजत । पितृ-
त्वाभिमानेन सृष्टत्वात् पितृनाम सम्पन्नम् । एवं वेदिता स्व-
कीयानां सर्वेषां पितेव मान्यो भवति । अपि चास्य वेदितुः
स्वयं मृताः पितरः सर्वे हवयन्ति आह्वानं प्राप्नुवन्ति ।
एतेन स्वापादौ आहुताः सन्तः फलप्रदानेनानुगृह्यन्तीत्यर्थः ॥

अथ मनुष्यसृष्टिं दर्शयति । “स पितृन्त्सृष्ट्वा मनस्यत् ।
तदनु मनुष्यान्सृजत । तन्मनुष्याणां मनुष्यत्वम् । य एवं
मनुष्याणां मनुष्यत्वं वेद । मनस्येव भवति । नैनं मनुर्जहाति”
इति । स प्रजापतिः पितृसृष्टेरुद्धं किमिदानीमन्यत् सृजामी-
त्येवं मनस्यत् सृष्टिविषयं मनोऽकरोत् । तन्मनोऽनुसृत्य मनुष्या-
न्सृजत । यस्मान्मनोऽनुसारेणोत्पन्नाः, तस्मात्तन्मनुष्यनाम स-
म्पन्नम् । य एवं वेदिता मनस्वी सर्वकार्येषु स्थिरचित्तो
भवति । मनुर्मननशक्तिः कदाचिदप्येनं न जहाति ॥

अथ देवसृष्टिं दर्शयति । “तस्मै मनुष्यान्त्सृजानाय ।
दिवा देवत्राभवत् । तदनु देवान्सृजत । तद्देवानां देवत्वम् ।
य एवं देवानां देवत्वं वेद । दिवा दैवास्य देवत्रा भवति”
इति । यो मनुष्यान्त्सृजान सृष्टवान् प्रजापतिः, तस्मै प्रजा-
पतये दिवा देवत्राभवत् । दिवसः द्योतनशीलोऽभवत् । सृष्टे-
र्मनुष्यैर्लौकिकवैदिकव्यवहारे सर्वस्मिन् क्रियमाणे सति दिवसः
सर्वोऽपि व्यवहारैर्द्योत्यते तदेतद्देवमनुसृत्य देवान्सृजत । देव-
तानुसारेणोत्पन्नत्वात् देवानां देवत्वं सम्पन्नम् । एवं वेदितुः
सर्वोऽपि दिवसः सर्वैर्व्यवहारैः प्रकाशितो भवति ॥